

obljetnice

BOETIJE 1450. OBLJETNICA SMRTI

Ove se godine navršava 1450 godina od smrti učenjaka i filozofa Boetija, jedne od najznačajnijih filozofskih pojava na pragu srednjega vijeka. Boetije (Anicius Manlius Severinus Boethius) rodjen je oko 480. godine n.e., kao odvjetak jedne od najstarijih rimskih aristokratskih obitelji, i to je uvelike predodredilo njegov životni put. Oko njegova odgoja brinuli su se najugledniji tadašnji učitelji i odgajatelji (među ostalima i poznati Simah), i, mada odgojen u kršćanskoj sredini, stekao je izvrsnu naobrazbu temeljenu na najboljim tradicijama poganske Antike. Živio je u vrijeme vrlo burnih političkih i društvenih kretanja, u doba nestabilnih političkih tvorevina, nasljednica Zapadnorimskog carstva, na dvoru gotskog kralja Teodorika, gdje je obavljao visoke funkcije (bio je konzul 516.). Svojim je znanstvenim radom, a napose filozофskim djelovanjem stekao već u svoje vrijeme reputaciju i ugled, no sve mu to nije pomoglo kad je, kompromitiran dopisivanjem s jednim od urotnika, optužen i sam kao urotnik, zatvoren, osudjen na smrt i 524. ubijen u Paviji.

U svoje je vrijeme Boetije bio posebno cijenjen kao prevodilac velike množine grčkih filozofskih djela na latinski, i njegov je prijevod Aristotelovih "Kategorija" bio jedan od temelja srednjovjekovnog poznavanja i tumačenja ovog velikog grčkog filozofa. Posjedovao je golemu biblioteku djela antičkih pisaca i na temelju najboljih (pretežno) grčkih izvora napisao je mnoga svoja djela. Do nas su došla dva djela iz tog razdoblja njegova stvaranja: "O aritmetici" ("De arithmeticā") i "O glazbi" ("De musica"). Na dobrom poznavanju crkvenih autora osnivaju se njegovi teološki spisi (o čijem se autorstvu dosta dvoji). Glavno Boetijevi djelo "Utjeha Filozofije" ("Consolatio Philosophiae") nastalo je na samom koncu njegova života: u tamnici, u očekivanju smaknuća. U tom kobnom trenutku obraća se Boetije personificiranoj Filozofiji i u dijalogu s njom raspravlja o mnogobrojnim problemima filozofije, uglavnom s pozicijom novoplatonizma, iako se u djelu osjećaju utjecaji i drugih antičkih filozofskih strujanja (stoičkih, na primjer).

Po svojim je izvoristima i osloncima Boetijevi djelo djelo Antike, no mnogobrojni elementi njegovih razmišljanja i pogleda najavljuju dolazak srednjega vijeka. Zbog te su ga značajke neki nazvali "posljednjim Rimljanim i prvim skolastikom".